

Свинската опашка не е от вчера, а цензура още при Живков

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 14 Април 2016 12:23

Нова телевизия вчера свали от сайта си видеокариктурата на художника Чавдар Николов „Свинска опашка vs Конска опашка”, в която присъства образа на премиера Бойко Борисов, а също така и от своята платформа за видеосподеляне – Vbox7, както изтри и всички останали карикатури на Николов. Крайната мярка на медията беше възприета от мнозина като цензура на твореца.

Чавдар Николов заяви, че тези действия са станали напълно изненадващо и не е бил предупреден. От Нова телевизия по-късно излязоха с официална позиция, че причината за свалянето на карикатурите на художника е прекратеният договор с него и това няма нищо общо с редакционната политика или с последната му творба.

Самият Бойко Борисов коментира днес, че никога не си е позволявал да каже и една дума срещу нарушаването на свободата на словото. Той посочи, че няма нищо общо със свалянето на карикатурите на Чавдар Николов.

„Това е пореден опит да ми извадите очите, това не ми е помощ. Във времето на „Фейсбук” и интернет да решиш да сваляш информация, това е самоубийство. И да набедиш човек като мен, че едва ли не стои зад подобно нещо, Господ ми е свидетел, че не стоя, не е честно. Нямам абсолютно нищо общо”, заключи премиерът.

Скандалите, в основата на които стоят свински опашки и налаганата гласна или негласна цензура срещу авторите им, обаче не са от вчера, припомня сайтът **desebg.com**.

Историята с „Люти чушки”

Свинската опашка не е от вчера, а цензура още при Живков

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 14 Април 2016 12:23

През 1968 г., когато Тодор Живков, първи секретар на ЦК на БКП, е министър-председател се появява една карикатура, в която отново свинска опашка е в основата на болезнено засягане на Първия.

Тогава българският писател и сатирик Радой Ралин издава малка книжка с епиграми, озаглавена „Люти чушки“. Всяка от епиграмите е илюстрирана с карикатура от художника Борис Димовски, близък негов приятел, с когото са в творчески тандем.

През 60-те години в комунистическа България вече не съществува официална държавна институция, занимаваща се с цензурирането на творците, както до началото на 50-те години, но в издателствата и медиите редакторите зорко следят да не се допускат отклонения от партийната линия, като подобни произведения изобщо не се допускат до печат. Отделно в една част от творците работи автоцензурата.

„Люти чушки“ е издадена от издателство „Български художник“ без в епиграмите или карикатурите към тях да е открито нещо подозрително.

Не така обаче мисли Тодор Живков. На една от карикатурите е нарисувано прасе, в чиято опашка Тодор Живков разпознава собствения си подпис. Карикатурата илюстрира следната Ралинова епиграма: „Сит търбух, за наука глух“.

В резултат на това тиражът на „Люти чушки“, свободно продаващ се дотогава, е набързо иззет и претопен. Въпреки това в творческите среди скандалът се разчува.

Радой Ралин е уволнен, като забраната да работи тегне над него цели 8 години, през които е не само не може да си намери работа, а и изобщо не е печатан. Това е най-продължителната репресия срещу талантливия творец, който преди това е уволняван, но за 1-2 години (общо 13 години Ралин е оставен без работа). Уволнени са и хора от издателството.

Свинската опашка не е от вчера, а цензура още при Живков

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 14 Април 2016 12:23

Шесто управление на ДС следи творците

Подобна е и съдбата на художника Борис Димовски. Двамата с Ралин са обект на разработка от страна на създаденото през 1967 г. с решение на Секретариата на ЦК на БКП, оглавяван от Живков Шесто управление на Държавна сигурност за борба с идеологическата диверсия.

В един от документите на Шесто управление на ДС, отразяващ следенето на Борис Димовски, е посочено следното именно във връзка с „Люти чушки“:

„Димовски се е изказвал, че партийните решения били „пропагандни трикове“, които имали за цел „да приспят поне най-наивната част от народа“. Със злорадство отбелязал, че е излязъл победител от „двубоя“ около историята с „Лютите чушки“. „Те се уплашиха навремето от нас с Радой не защото сме направили кой знае какво, но защото се страхуваха, че ние сме едни от първите, които дръзнаха да ги представим в характерна форма – такива каквито са. Извикаха ни да ни търсят сметка, но както е известно мачът завърши 1:0 за нас.“

Скандалът със свинската опашка, описан в „Задочни репортажи“

В своите „Задочни репортажи за България“, писателя Георги Марков, убит от ДС с помощта на КГБ през 1978 г. в Лондон заради критики към комунистическата система и персонално срещу Живков, описва болезнената реакция на първия секретар на компартията срещу карикатурата със свинската опашка.

Свинската опашка не е от вчера, а цензура още при Живков

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 14 Април 2016 12:23

БОРИС ИВАНОВ ДИМОВСКИ, род. през 1923 г., художник член на БКП и на Съюза на българските художници.

През 1973 г. Димовски е отправил злостни клевети по адрес на партийни и държавни ръководители. Характеризира някои членове на Политбюро като неподготвени да ръководят поверените им сектори. Изказвал се, че партийните решения били "пропагандни трикове", които имали за цел "да приспят поне най-наивната част от народа". Със злорадство отбелязвал че е излязъл победител от "друбоя" около историята с "Литички чушки". "Те се уплашиха навремето от нас с Радой не защото сме направили кой знае какво, но защото се страхуваха, че ние сме едни от първите, които дръзнахме да ги представим в характерна форма - такива, каквито са. Извикаха ни да ни търсят сметка, но както е известно мачът завърши 1 : 0 за нас."

Димовски протича по сигнал. Предлагаме да се уведоми ЦК на БКП за дейността му.

~~Във връзка с изказването на Борис Иванов Димовски, който е член на БКП и на Съюза на българските художници, по адрес на партийни и държавни ръководители, изказвал се, че партийните решения били "пропагандни трикове", които имали за цел "да приспят поне най-наивната част от народа". Със злорадство отбелязвал че е излязъл победител от "друбоя" около историята с "Литички чушки". "Те се уплашиха навремето от нас с Радой не защото сме направили кой знае какво, но защото се страхуваха, че ние сме едни от първите, които дръзнахме да ги представим в характерна форма - такива, каквито са. Извикаха ни да ни търсят сметка, но както е известно мачът завърши 1 : 0 за нас."~~